

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/343017260>

Drug Delivery to Home Project for Reduce the Risk of Avoiding COVID-19, Srinagarind Hospital

Article · July 2020

CITATIONS
0

READS
251

1 author:

Ratchadaporn Soontornpas

Khon Kaen University

28 PUBLICATIONS 8 CITATIONS

SEE PROFILE

วารสาร โรงพยาบาล มหาวิทยาลัยขอนแก่น

KUHJ Khon Kaen University
Hospital Journal

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 เมษายน - มิถุนายน 2563

Volume 1 No. 2 April - June 2020

ISSN 2697-6633

คำสำคัญ ส่งยาถึงบ้าน, โควิด-19 โควิด 2019

บทนำ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Corona virus disease 2019, COVID-19) เป็นโรคอุบัติใหม่ที่สำคัญและมีการแพร่ระบาดทั่วโลกส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อประชากรทั่วโลก ทั้งในแง่สุขภาพและเศรษฐกิจ ประเทศไทยได้รายงานต่อ WHO เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ถึงการเกิดโรคระบาดนี้ขึ้นที่เมืองอู่ฮั่น มนฑลเหอเป่ย์¹ ผู้ป่วยที่ติดเชื้อดังกล่าวจะมีอาการไข้ และอาการระบบทางเดินหายใจอื่น เช่น ไอ เจ็บคอ หายใจลำบาก และบางรายมีอาการปอดอักเสบรุนแรงจนถึงแก่ชีวิตได้ เชื้อไวรัสโคโรนานี้สามารถแพร่กระจายจากคนสู่คนได้ง่ายและรวดเร็ว ผ่านการถูกไอ จาม หรือสัมผัสถกับสารคัดหลั่งของคนที่ป่วย จึงทำให้มีผู้ป่วยติดเชื้อเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันยังไม่มียาวัสดุทางเคมีและยังไม่มีวัคซีนในการป้องกันโรคดังกล่าวที่มีผลการศึกษาถึงประสิทธิผลในการรักษา สำหรับในประเทศไทยมีการรายงานพบผู้ป่วยรายแรกเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2563 นับเป็นผู้ป่วยนอกราชภัฏรายแรกของโลก² จากนั้นพบผู้ป่วยเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และสูงที่สุดในกลางเดือนมีนาคม

ดังนั้นเพื่อลดการแพร่กระจายของ COVID-19 ในประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข จึงมีมาตรการในการควบคุมการแพร่กระจายเชื้อ เช่น การล้างมือ เลี่ยงการเข้าไปในสถานที่ที่แออัด เลี่ยงอยู่ใกล้ผู้ป่วยทางเดินหายใจ การรณรงค์สวมหน้ากากเมื่ออยู่นอกบ้าน และลดการเวลาในการอยู่ร่วมกันในที่ชุมชน รวมถึงมาตรการขอความร่วมมือประชาชนอยู่บ้านและจำกัดการออกนอกบ้านภายใต้คำชี้แจง “อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ” จะช่วยลดการแพร่ของเชื้อได้ แต่ผู้ที่อยู่ในภาวะเจ็บป่วยหรือมีโรคประจำตัวยังคงมีความจำเป็นต้องไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลซึ่งเป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อและแพร่เชื้อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวยังมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อ COVID-19 ที่มีอาการรุนแรงและมีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนสูงกว่าคนปกติ

สำหรับประเทศไทยมีการดำเนินโครงการส่งยาถึงบ้านผู้ป่วยทางไปรษณีย์เป็นครั้งแรก ณ โรงพยาบาลศิริราช³ ซึ่งมีการดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 แต่เป็นการให้บริการกับผู้ป่วยที่มารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาล แต่ไม่ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน จึงสามารถลดความแออัดของผู้ป่วยหน้าห้องบริการจ่ายยาได้ ต่อมาในปี พ.ศ. 2562 สำนักงานหลักประกันสุขภาพได้บรรจุโครงการส่งยาทางไปรษณีย์ในชุดสิทธิประโยชน์ของผู้ป่วยสิทธิหลักประกันสุขภาพ⁴ เพื่อลดความแออัดในโรงพยาบาลโดยเป็นการดำเนินการให้บริการแก่ผู้ป่วยสิทธิหลักประกันสุขภาพที่มารับบริการที่โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขด้วยโรคเรื้อรัง ได้แก่ โรคเบาหวาน หอบหืด ความดันโลหิตสูง และโรคจิตเวช โดยได้มีการปรับให้ผู้ป่วยไปรับยา ณ ร้านยาคุณภาพที่ผู้ป่วย

แจ้งความจำนำงภายหลังเสร็จสิ้นการตรวจรักษาภัยแพทท์ที่โรงพยาบาล ซึ่งการดำเนินโครงการดังกล่าวเป็นการดำเนินการภายในได้สถานการณ์ปกติ

โรงพยาบาลศรีนคินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นโรงพยาบาล ติดเชื้อ COVID-19 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผู้ป่วยนอกมารับบริการเฉลี่ยต่อวัน 4,254 รายต่อวัน มีจำนวนใบสั่งยาผู้ป่วยนอกเฉลี่ยต่อวัน 2,801 ใบ (รายงานสถิติเวชระเบียน 2562) ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาในสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 จึงได้จัดทำโครงการ “ส่งยาถึงบ้าน ลดความเสี่ยง เลี่ยงโควิด-19” ของโรงพยาบาลศรีนคินทร์ ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนจากการดำเนินการแบบเดิม โดยที่ผู้ป่วยไม่ต้องเดินทางมาตรวจรักษาที่โรงพยาบาล แต่สามารถรับยาจากรักษาต่อเนื่อง โดยการส่งยาจากโรงพยาบาลไปยังบ้านผู้ป่วยทางไปรษณีย์ ในผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่สามารถควบคุมภาวะการรักษาโรคได้ตามเป้าหมาย และมีการใช้ยาเดิมติดต่อกันอย่างน้อย 6 เดือน โดยมีวัตถุประสงค์ ในการลดการแออัดในโรงพยาบาล ลดความเสี่ยงของผู้รับบริการและผู้ให้บริการ และผู้ป่วยโรคเรื้อรังได้รับการรักษาได้อย่างต่อเนื่องไม่ขาดหายในช่วงที่มีการระบาดของโรค COVID-19

โดยโครงการได้เริ่มดำเนินการผ่านการประชุมพัฒนาตัวตั้งแต่วันที่ 24 มีนาคม 2563 ให้ผู้ป่วยที่สนใจเข้าร่วมโครงการผ่านทางแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ และได้เริ่มดำเนินการส่งยาให้ผู้ป่วยที่สนใจเข้าร่วมโครงการตั้งแต่วันที่ 27 มีนาคม 2563 ภายใต้ระบบของกรมบัญชีกลาง สำนักงานหลักประกันสุขภาพและสำนักงานประกันสังคม^{5,6} ดังนั้นมีการดำเนินการไปเป็นระยะเวลานี้ต้องการทำการติดตามผลลัพธ์ของการดำเนินการในผู้ป่วยที่เข้าร่วมโครงการ ส่งยาถึงบ้าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้โครงการดังกล่าวสามารถดำเนินต่อไปได้

วิธีการศึกษา กลุ่มประชากร

ผู้ป่วยที่มีประวัติได้รับการรักษาโรค โรงพยาบาลศรีนคินทร์ และแจ้งความประสงค์รับบริการตามโครงการส่งยาถึงบ้าน ลดความเสี่ยง เลี่ยงโควิด-19 ระหว่างวันที่ 27 มีนาคม ถึง 30 เมษายน 2563

การดำเนินงาน

- ผู้ป่วยที่เข้าร่วมโครงการโดยผ่านการแจ้งความประสงค์ผ่านทางช่องทางแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ ทาง FaceBook Fanpage : ส่งยาถึงบ้าน ทาง Line ID 陌もすまศักดิ์ : @276lwba หรือทางโทรศัพท์ หมายเลข 043-363106 (เวลา 10:00-12:00 น. และ 13:00-16:00 น. ในวันและเวลาราชการ) โดยต้องแจ้งข้อมูลผู้ป่วยดังต่อไปนี้ ได้แก่ หมายเลขบัตรประชาชน 13 หลักเลขประจำตัวผู้ป่วยโรงพยาบาลศรีนคินทร์ รายละเอียดข้อมูลในบัตรนัดผู้ป่วย สิทธิการรักษา

พยาบาล เอกสารการรับยาต่อเนื่อง ที่อยู่ที่ต้องการให้ส่งยาถึงผู้ป่วย และหมายเลขอัครสัพท์โดยต้องแจ้งความประஸงค์ก่อนวันนัดอย่างน้อย 1 สัปดาห์ หรือก่อนยาหมดอย่างน้อย 1 สัปดาห์

2. หน่วยลูกค้าสัมพันธ์ของโรงพยาบาลจะดำเนินการรวบรวมรายชื่อผู้ป่วย ส่งงาน เวชระเบียนเพื่อทำการลงทะเบียนผู้ป่วยเข้าระบบ ห้องจ่ายยาจะตรวจสอบและทำการคัดกรอง จากรายการยาเดิมที่ผู้ป่วยได้รับไม่มีการเปลี่ยนแปลงในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา เพื่อยืนยันว่าเป็น ผู้ป่วยที่มีอาการคงที่ และไม่มีภาวะแทรกซ้อน จากนั้นจะพิจารณารายการยาที่ได้รับว่าไม่เป็น ยาที่มีข้อจำกัดเรื่องการขนส่งภายใต้ห่วงโซ่ความเย็น เป็นยาที่เสื่อมสภาพได้ง่ายเมื่อจัดส่งทาง ไปรษณีย์ หรือเป็นยาที่มีการควบคุมอย่างเคร่งครัดทางกฎหมาย เช่น ยาสเปติด เป็นต้น

3. ห้องจ่ายยาจะดำเนินการจัดเตรียมยาเพื่อส่งให้กับผู้ป่วยทางไปรษณีย์ตามข้อ ตกลงในระบบ refill กรณีเป็นผู้ป่วยสิทธิสวัสดิการข้าราชการหรือพนักงานองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานอื่นของรัฐ จะดำเนินการจัดเตรียมและส่งยาในปริมาณที่เพียงพอเป็น เวลา 12 สัปดาห์ สำหรับผู้ป่วยสิทธิประกันสังคม และผู้ป่วยสิทธิหลักประกันสุขภาพทั่วชนบท ให้ได้รับยาในปริมาณที่เพียงพอเป็นเวลา 6 สัปดาห์ สำหรับผู้ป่วยจ่ายเงินเองจะจัดส่งยาตามปริมาณ ที่ผู้ป่วยแจ้งความต้องการ

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินการตามโครงการ ประกอบด้วยข้อมูล การแจ้งความประஸงค์เข้าร่วมโครงการทางแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ จำนวนผู้ป่วยที่ เข้าร่วม สิทธิการรักษาและสถานที่จัดส่งยา และเก็บข้อมูลผู้ป่วยจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ของโรงพยาบาล ได้แก่ คุณลักษณะผู้ป่วย การวินิจฉัยโรค รายการยาที่ให้บริการ และมูลค่ายา ที่ให้บริการ

2. บันทึกข้อมูลใน Google sheet และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แสดงผล ให้รู้ปัจจัยที่ จำนวน และร้อยละ

ผลการศึกษา

คุณลักษณะของผู้ป่วย

ในช่วงระยะเวลาในการดำเนินการ 23 วันทำการ มีผู้ป่วยที่สนใจและแจ้งความประஸงค์ เข้าร่วมโครงการส่งยาถึงบ้านผ่านทั้ง 3 ช่องทาง รวมทั้งสิ้น 3,958 ราย เป็นเพศชาย 1,519 ราย (ร้อยละ 38.38) เพศหญิง 2,439 ราย (ร้อยละ 61.62) อายุเฉลี่ย 61.06 ปี ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 95.86) (ตารางที่ 1) โดยเป็นผู้ป่วยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด ขอนแก่นมากที่สุด (ร้อยละ 33.53) รองลงมา คือ จังหวัดมหาสารคาม (ร้อยละ 9.65) และจังหวัด

ชัยภูมิ (ร้อยละ 9.47) ตามลำดับ (ตารางที่ 2) สิทธิการรักษาพยาบาลของผู้ป่วย 3 ลำดับแรกเป็น สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลของข้าราชการและพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สิทธิชำระเงินเอง ร้อยละ 69.10 , 19.30 และ 6.24 ตามลำดับ (รูปที่ 1) ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่มีประวัติรับบริการณ ห้องตรวจอายุรกรรม รองลงมาเป็นคลินิกบูรณาการ (รูปที่ 2)

ตารางที่ 1 ภูมิลำเนารายภูมิภาคของผู้ป่วยที่สนใจและแจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการส่งยาถึงบ้าน

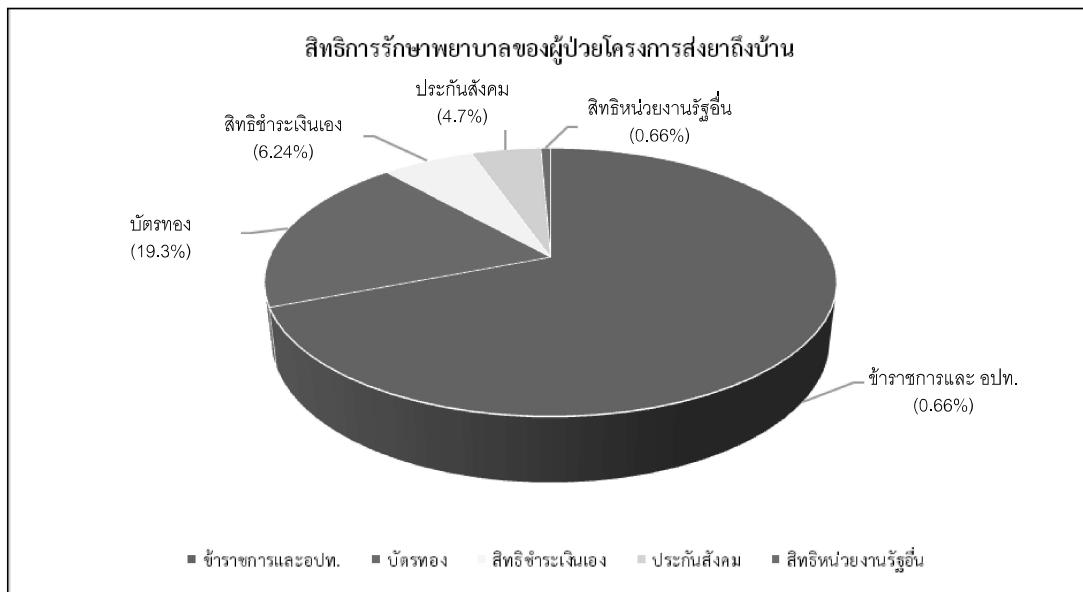
ภาค	จำนวนผู้ป่วย (ร้อยละ)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,794 (95.86)
ภาคกลาง	119 (3.01)
ภาคตะวันออก	19 (0.48)
ภาคเหนือ	18 (0.45)
ภาคใต้	5 (0.13)
ภาคตะวันตก	3 (0.08)
รวม	3,958

ตารางที่ 2 ภูมิลำเนารายจังหวัดของผู้ป่วยที่สนใจและแจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการส่งยาถึงบ้าน

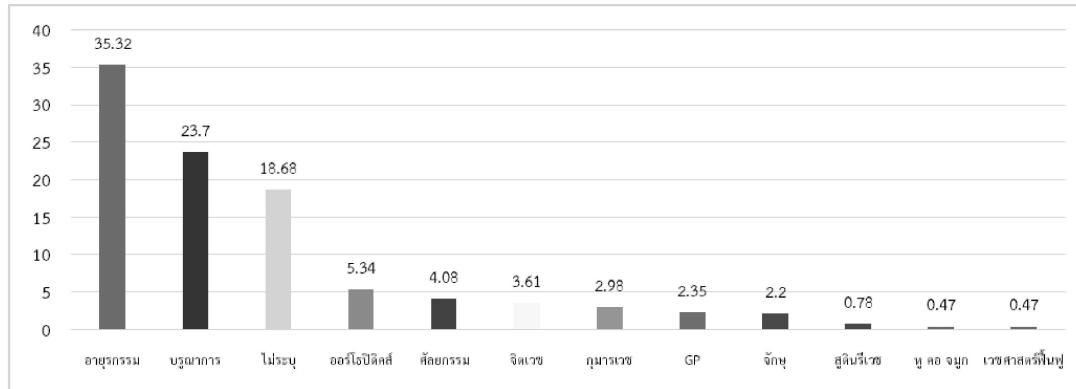
ลำดับ	จังหวัด	จำนวน (ร้อยละ)
1	ขอนแก่น	1,383 (34.94)
2	มหาสารคาม	382 (9.65)
3	ชัยภูมิ	375 (9.47)
4	กาฬสินธุ์	311 (7.86)
5	ร้อยเอ็ด	226 (5.71)
6	เลย	195 (4.93)
7	อุดรธานี	156 (3.94)
8	สกลนคร	137 (3.46)
9	บุรีรัมย์	103 (2.60)
10	นครพนม	91 (2.30)
11	นครราชสีมา	85 (2.15)

ตารางที่ 2 ภูมิลำเนารายจังหวัดของผู้ป่วยที่สันใจและแจ้งความประสังค์เข้าร่วมโครงการส่งยาถึงบ้าน (ต่อ)

ลำดับ	จังหวัด	จำนวน (ร้อยละ)
12	หนองบัวลำภู	69 (1.74)
13	หนองคาย	62 (1.57)
14	กรุงเทพฯ	50 (1.26)
15	บุรีรัมย์	49 (1.24)
16	มุกดาหาร	44 (1.11)
17	สุรินทร์	43 (1.09)
18	เพชรบูรณ์	33 (0.83)
19	ปัตตานี	30 (0.76)
20	อุบลราชธานี	23 (0.58)
21	ศรีสะเกษ	18 (0.45)
22	อำนาจเจริญ	12 (0.30)
23	จังหวัดอื่นๆ	81 (2.05)

รูปที่ 1 สิทธิการรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่สันใจและแจ้งความประสังค์เข้าร่วมโครงการส่งยาถึงบ้าน (ร้อยละ)

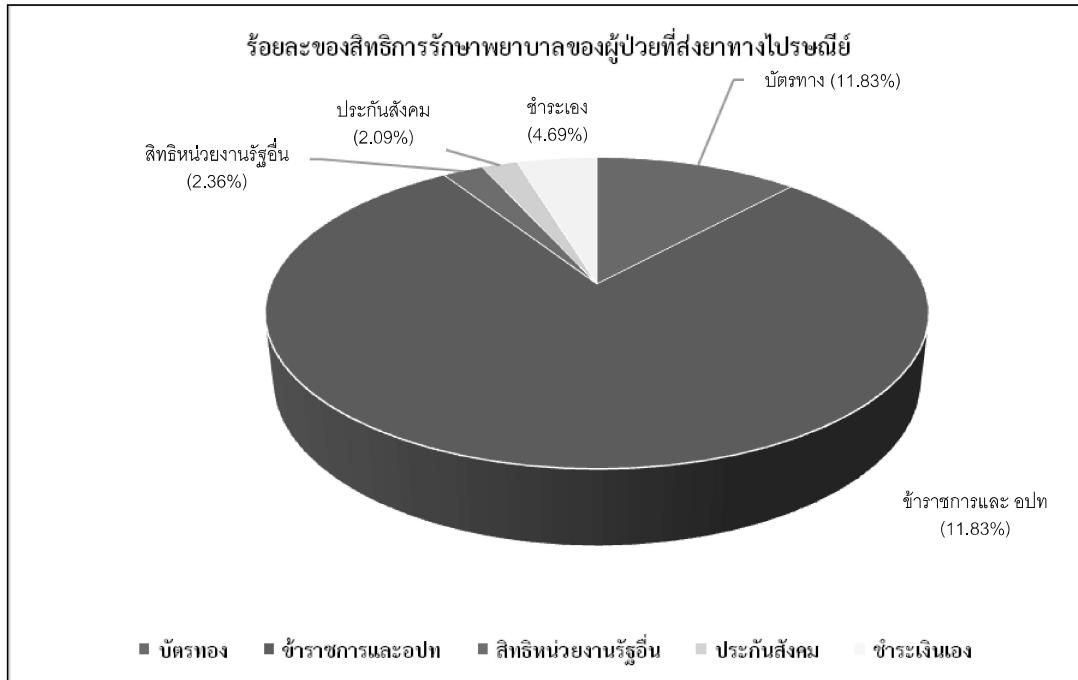

รูปที่ 2 แผนกตรวจของผู้ป่วยที่สนใจและแจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการส่งยาถึงบ้าน (ร้อยละ)

จากจำนวนผู้สนใจและแจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการส่งยาถึงบ้าน 3,958 ราย มีผู้ป่วยที่โรงพยาบาลส่งยาให้แก่ผู้ป่วยจำนวนทั้งสิ้น 3,009 ราย (ร้อยละ 76.02) ส่วนอีก 949 ราย (ร้อยละ 23.98) ไม่ได้รับการส่งยาถึงบ้าน เนื่องจากไม่เข้าเกณฑ์การให้บริการ ผู้ป่วยที่ได้รับบริการอยู่ในช่วงอายุ 61-70 ปี มากสุดถึง (ร้อยละ 27.92) รองลงมาเป็นช่วงอายุ 51-60 ปี (ร้อยละ 20.14) และ 71-80 ปี (ร้อยละ 19.08) (ตารางที่ 3) สิทธิการรักษาพยาบาลของผู้รับบริการ 3 ลำดับแรก เป็นสิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลของข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สิทธิชั่วคราวเงินเอง ร้อยละ 79.03, 11.83 และ 4.69 ตามลำดับ (รูปที่ 3)

ตารางที่ 3 อายุของผู้ป่วยที่ได้รับบริการส่งยาถึงบ้านทางไปรษณีย์

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวนผู้ป่วย (ร้อยละ)
<10	138 (4.59)
10-20	89 (2.96)
21-30	95 (3.16)
31-40	162 (5.38)
41-50	286 (9.50)
51-60	606 (20.14)
61-70	840 (27.92)
71-80	574 (19.08)
81-90	208 (6.91)
>90	11 (0.37)

รูปที่ 3 สิทธิการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยที่ได้รับบริการส่งยาถึงบ้านทางไปรษณีย์ (ร้อยละ)

การให้บริการส่งยาถึงบ้านทางไปรษณีย์

จากผู้ป่วย 3,009 รายที่ได้รับบริการส่งยาถึงบ้านทางไปรษณีย์ มีการจัดส่งยาตามใบสั่งยา รวมทั้งสิ้น 12,946 รายการ จาก 3,257 ใบสั่งยา คิดเป็น 3.97 รายการต่อใบสั่งยา โดยค่ามูลค่าสูง และค่าใช้จ่ายนิยมของจำนวนใบสั่งยาเท่ากับ 4 และ 2 รายการยาตามลำดับ มูลค่ายาที่จัดส่ง คิดเป็นเงินรวมทั้งสิ้น 12,057,840.25 บาท และมีค่ารักษาพยาบาลด้านยาเฉลี่ย 4,007 บาทต่อราย โดยผู้ป่วยสิทธิชาระการ-พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่ายาเฉลี่ยต่อรายสูงเป็น อันดับแรก รองลงมาเป็นสิทธิหน่วยงานรัฐอื่น และสิทธิหลักประจำกันสุขภาพแห่งชาติ ตามลำดับ (ตารางที่ 4) รายการยาที่ถูกสั่งจำนวนมากสุด 5 อันดับแรก คือ omeprazole capsule (20 mg), folic acid tablet (5 mg), aspirin tablet (81 mg), atorvastatin tablet (40 mg) และ vitamin b complex ED tablet ตามลำดับ (ตารางที่ 5) โรคที่ผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยตามที่บันทึก ในฐานข้อมูลโรงพยาบาล (SNOEMED) ในโครงการส่งยาถึงบ้าน 5 อันดับแรกได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดสมองชนิดขาดเลือด โรคเบาหวานชนิดที่ 2 โรคพาร์กินสัน และ หอบหืดตามลำดับ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 4 มูลค่ายาตามสิทธิการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยที่ได้รับบริการส่งยาถึงบ้านให้ทางไปรษณีย์

สิทธิการรักษาพยาบาล	จำนวนผู้ป่วย (ร้อยละ)	มูลค่ายา (บาท)	
		รวม	เฉลี่ยต่อราย
สวัสดิการรักษาพยาบาลของข้าราชการและ			
พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2,378 (79.03)	10,437,373.25	4,389
- ข้าราชการ	2,157	9,431,720.50	4,373
- พนักงานองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น	221	1,005,652.75	4,550
หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ			
- โรงพยาบาลศรีนครินทร์	356 (11.83)	983,081.75	2,761
- โรงพยาบาลอื่น	86	151,081.00	1,757
- โรงพยาบาลอื่น	270	832,000.75	3,081
หน่วยงานรัฐอื่น			
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ	71 (2.36)	285,280.5	4,018
- ข้าราชการกรุงเทพมหานคร	40	192,145.00	4,804
- ธนาคารแห่งประเทศไทย	10	28,563.00	2,856
- ธนาคารแห่งประเทศไทย	21	64,572.50	3,075
ประกันสังคม			
- โรงพยาบาลศรีนครินทร์	63 (2.09)	85,713.50	1,361
- โรงพยาบาลอื่น	54	57,179.50	1,059
- โรงพยาบาลอื่น	9	8,534.00	3,170
ชำระเงินเอง			
	141 (4.69)	266,391.25	1,889
รวม	3,009 (100.00)	12,057,840.25	4,007

ตารางที่ 5 โรคที่ผู้ป่วยได้รับการร่วมใจด้วยตามที่บันทึกในฐานข้อมูล (SNOEMED) (10 ลำดับแรก)

ลำดับ	โรคที่ผู้ป่วยได้รับการร่วมใจด้วย (SNOEMED)	จำนวน (ราย)
1	Hypertension	1,066
2	Cerebral infarction	1,046
3	Type 2 diabetes mellitus	891
4	Parkinson's disease	462
5	Asthma	442
6	Allergic rhinitis	252
7	Degenerative lumbar spinal stenosis	194
8	Dyslipidemia	140
9	Osteoarthritis of knee	139
10	Rheumatoid arthritis	124

ตารางที่ 6 รายการยาที่ถูกส่งถึงบ้านผู้ป่วยทางไปรษณีย์ (20 ลำดับแรก)

ลำดับ	รายการยา	ความถี่ในการสั่งจ่าย
1	Omeprazole capsule (20 mg)	469
2	Folic acid tablet (5 mg)	457
3	Aspirin tablet (81 mg)	403
4	Atorvastatin tablet (40 mg)	396
5	Vitamin b complex ed. tablet	330
6	Calcium carbonate tablet (1000 mg)	278
7	Metformin tab (500 mg)	239
8	Fluticasone furoate nasal spray	233
9	Manidipine tablet (20 mg)	232
10	Vitamin D2 capsule (20,000 u)	216
11	Amlodipine tablet (5 mg)	211
12	Simvastatin tablet (10 mg)	200
13	Prednisolone tablet (5 mg)	169
14	Simvastatin tablet (20 mg)	168
15	Losartan tablet (50 mg)	153
16	Sennna tablet (7.5 mg)	142
17	Enalapril tablet (5 mg)	142
18	Clopidogrel tablet (75 mg)	141
19	Clonazepam tablet (0.5 mg)	136
20	Loratadine tablet (10 mg)	133

วิจารณ์

โครงการส่งยาถึงบ้าน ลดความเสี่ยง เลี้ยงโควิด-19 ของโรงพยาบาลศรีนครินทร์ ได้รับความสนใจจากผู้ป่วยที่มารับบริการรักษาพยาบาล ณ โรงพยาบาลศรีนครินทร์เป็นอันมาก โดยในช่วงระยะเวลา 38 วันของการดำเนินโครงการ มีผู้ป่วยสนใจและแจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 3,958 ราย อย่างไรก็ตามผู้ป่วยที่ได้รับบริการ 3,009 ราย (ร้อยละ 76.02) ส่วนอีก 949 ราย (ร้อยละ 23.98) ไม่ได้รับบริการเนื่องจากเป็นผู้ป่วยที่ได้รับยาที่มีข้อจำกัดในการจัดส่งยาถึงบ้านทางไปรษณีย์ ได้แก่ ยาที่เสื่อมสภาพง่ายในการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิซึ่งใน

การขนส่งต้องอาศัยระบบห่วงโซ่ความเย็น เช่น ยาฉีด tetrulin หรือยาที่มีข้อกำหนดทางกฎหมายที่ต้องส่งมอบแก่ผู้ป่วยโดยตรงไม่สามารถจัดส่งทางไปรษณีย์ได้ เช่น ยาสเตติดให้โทษประเภท 2 และประเภท 3 รวมถึงยาที่มีความจำเป็นต้องปรับขนาดการใช้ยาตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น ยาหารฟาริน ดังนั้นโครงการนี้จึงยังไม่สามารถตอบสนองต่อผู้ป่วยทุกรายได้

ผู้ป่วยที่ได้รับบริการส่งยาทางไปรษณีย์ถึงบ้าน ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยสิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 79.03) ทั้งนี้เนื่องจากผู้ป่วยสิทธิดังกล่าวมักมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดอาจไม่สะดวกในการเดินทางมาสั่งของโรงพยาบาลในช่วงเวลาดังกล่าว ต่างกับผู้ป่วยสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและผู้ป่วยสิทธิประกันสังคมซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่เข้มงวดเปลี่ยนกับโรงพยาบาลศรีนครินทร์ จึงมีความสะดวกในการเดินทางมารับยาที่โรงพยาบาลเอง มูลค่ายาต่อรายของผู้ป่วยสิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ย 4,389 บาทต่อราย ซึ่งสูงกว่าผู้ป่วยสิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่มีค่าเฉลี่ย 2,761 บาทต่อราย และผู้ป่วยสิทธิประกันสังคม 1,361 บาทต่อราย เนื่องจากการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลแบบผู้ป่วยนอกของผู้ป่วยสิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการของโรงพยาบาลกำหนดการจ่ายไม่เกินครั้งละ 12 สัปดาห์ซึ่งต่างกับผู้ป่วยสิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า และสิทธิประกันสังคมที่มีข้อจำกัดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยทุกสิทธิการรักษาค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่าย เนื่องจากผู้ป่วยที่มารับบริการที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่มีโรคที่ซับซ้อนมากและจะเป็นผู้ป่วยที่ถูกส่งต่อจากโรงพยาบาลระดับต่ำภูมิ รวมถึงโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลจังหวัดที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยเมื่อศึกษารายละเอียดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในผู้ป่วยสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จะพบว่าผู้ป่วยที่ถูกส่งตัวจากโรงพยาบาลอื่นจะมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าผู้ป่วยสิทธิหลักประกันสุขภาพของโรงพยาบาลศรีนครินทร์เอง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันผู้ป่วยสิทธิประกันสังคมที่ถูกส่งตัวจากโรงพยาบาลอื่นซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าผู้ป่วยสิทธิประกันสังคมโรงพยาบาลศรีนครินทร์ด้วย

สรุป

โครงการการส่งยาถึงบ้านทางไปรษณีย์ได้รับความสนใจจากผู้ป่วยกลุ่มโรคเรื้อรัง โดยเฉพาะผู้ป่วยสิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการและพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสามารถลดความแออัดในการให้บริการผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลได้ ตลอดจนอาจลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อและแพร่เชื้อโควิดไวรัส 2019 ในผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวได้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณบัญชีบริหารโรงพยาบาลศรีนครินทร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รศ.นพ.สมศักดิ์ เกี้ยมเก่า ที่ทุ่มเทเสียสละเวลา ติดตามการส่งยาผู้ป่วยตลอดเวลา รวมถึงให้กำลังใจทีมทำงาน เจ้าหน้าที่หน่วยลูกค้าสัมพันธ์โรงพยาบาลที่ทุ่มเทเสียสละเวลาทั้งในเวลาทำงานและนอกเวลา ทำงานในการประสานงานระหว่างหน่วยและอยู่เบื้องหลังการบรรจุยาเพื่อส่งให้ผู้ป่วย และ ที่สำคัญบุคลากรในหน่วยจ่ายยาทุกท่านที่ทุ่มเทเสียสละทำงานถึง 20.00 น ทุกวันเพื่อให้การ จัดส่งยาถึงผู้ป่วยให้เร็วที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- WHO Director-General's remarks at the media briefing on 2019-nCoV on 11 February 2020. [Cited May 7, 2020] Available from:URL:https://www.who.int/dg-speeches/detail/who-director-general-s-remarks-at-the-media-briefing-on-2019-ncov-on-11-february-2020?fbclid=IwAR1-r0Ly_yTP82t7aw0suJrMf3Mr586hbUg74gP8ZkBC5tvF_mzitpENiQ.
- Who Timeline-COVID-19. [Cited May 7, 2020] Available from:URL:https://www.who.int/news-room/detail/27-04-2020-who-timeline---covid-19?fbclid=IwAR2C1n_-bf2GhGvCqpgN97gLZO2IV3SfylkESdD8k8aQe3XH3Dvu0LsqhM.
- ศิริราชก้าวไก จัดส่งยาทั่วไทยทางไปรษณีย์. Available from:URL:https://www.si.mahidol.ac.th/th/division/shdp/div_newsdetail.asp?div_id=27&n_id=62.
- ร้านยาที่เข้าร่วมโครงการลดความแออัดในโรงพยาบาล. Available from:URL:<https://www.nhso.go.th/FrontEnd/page-contentdetail.aspx?CatID=MTI4OA==>.
- หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในสถานพยาบาล ของทางราชการกรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเดี่ยงหรือติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (ว 102). Available from: URL: <http://dmsic.moph.go.th/index/detail/8070>.
- แนวทางปฏิบัติการใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาล ของหน่วยงานในสังกัดกรมการแพทย์ ในสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 : COVID-19) เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงของผู้ป่วยนอกโรคเรื้อรังที่แพทย์นัด ตรวจรักษา รับยาต่อเนื่อง ลดการเดินทางมาเยี่ยมสถานพยาบาล ในสังกัดกรมการแพทย์ AvailableFrom:URL:http://covid19.dms.go.th/backend/ //Content//Content_File/Covid_Health/Attach/25630416221608PM_สรุปแนวทางการจัดส่งยากรณีการจัดส่งทางไปรษณีย์.pdf